

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економічного аналізу
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
к.е.н., доцент Волкова Н.А.

(підпис)
“ ___ ” _____ 2020 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 Облік і оподаткування
(шифр та найменування спеціальності)
за освітньою програмою Аналіз бізнес процесів у підприємстві
(назва освітньої програми)

на тему: «Обліково аналітичне забезпечення ефективності
використання основних засобів (на прикладі СФГ «Плаксієнко С.3»)»

Виконавець:

студент(ка) факультету менеджменту,
обліку та інформаційних технологій
Зачепа Яна Олександрівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
(науковий ступінь, вчене звання)
Волкова Ніна Анатоліївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Одеса 2020

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....	7
1.1. Сутність економічної категорії основні засоби	7
1.2. Класифікація основних засобів, їх оцінка та основні методи нарахування амортизації	10
1.3. Основні відмінності П(С)БО 7 «Основні засоби» та М(С)БО 16 «Основні засоби» та їх вплив на організацію обліку	19
1.4. Характеристика нормативної бази функціонування основних засобів.	23
РОЗДІЛ 2. ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА	
СФГ «ПЛАКСІЄНКО С.З.».....	28
2.1. Загальна характеристика підприємства СФГ «Плаксієнко С.З.».....	28
2.2. Облік надходження та вибуття основних засобів	31
2.3. Аудит використання основних засобів.....	42
2.4. Автоматизований облік основних засобів.....	49
РОЗДІЛ 3. АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА СФГ «ПЛАКСІЄНКО С.З.»	55
3.1. Аналіз сільськогосподарської галузі в Україні.....	55
3.2. Аналіз складу і структури основних засобів підприємства СФГ «Плаксієнко С.З.»	60
3.3. Аналіз ефективності використання основних засобів на СФГ «Плаксієнко С.З.»	68
3.4. Побудова регресійно кореляційної моделі.....	79
ВИСНОВКИ	84
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	89
ДОДАТКИ.....	95

ВСТУП

Актуальність теми. Діяльність будь-якого підприємства неможлива без використання основних засобів в умовах ринкових відносин. Від їх обсягу залежать виробнича потужність підприємства, рівень технічної озброєності праці. Основні засоби здебільшого складають головну частину активів підприємства.

Успішне вирішення завдань управління основними засобами та обґрунтування інвестиційної політики в їх частині вимагає ефективного обліку, аналізу та різнобічного використання інформації, яка надається. Надзвичайної актуальності управління основними засобами набуває у зв'язку з широким розповсюдженням застосування прикладних програм з обліку, аналізу, аудиту, корпоративного управління тощо.

Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних питань у період переходу до ринкових відносин. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку.

Залежно від того, як правильно використовуються основні засоби, залежить ефективність всього виробництва та розмір отриманого прибутку.

Ведення бухгалтерського обліку основних засобів починається з моменту надходження їх на підприємство та до моменту списання з балансу. А тому якісна система бухгалтерського обліку та аудиту основних засобів потрібна як внутрішнім, так і зовнішнім користувачам, орієнтованим на взаємовідносини в ринковому середовищі.

Перехід України до ринкових відносин і необхідність залучення іноземних інвестицій вимагають, щоб вітчизняний облік був зрозумілим іноземним учасникам, а отже, відповідав міжнародним стандартам обліку.

Проблемам обліку, аналізу і аудиту основних засобів присвячені роботи таких учених-економістів як: Л. А. Богдановська Г. Г. Віногоров, Н. А Волкова, Є. Є. Єрмолович, Г. В. Савицька, К. Ф. Снитко, В. В. Сушкевич,

Н. А. Русак, О. С Яцунська та інших дослідників, яким зроблені значні внески теоретико-методичного характеру в області обліку, аналізу та аудиту основних засобів.

Незважаючи на значні напрацювання вчених на сьогодні єдності поглядів на категорію «основні засоби», особливості її обліку та аудиту не досягнуто. Саме тому тема обліку та аудиту основних засобів є актуальною.

Мета і завдання дослідження. Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних положень і методичного обґрунтування обліку, аудиту та аналізу ефективності використання основних засобів на прикладі СФГ «Плаксієнко Сергія Зіновійовича». Для досягнення поставленої мети було поставлено такі завдання:

- узагальнити існуючі теоретичні підходи до визначення економічної сутності та поняття основних засобів;
- провести порівняльну характеристику міжнародних і національних стандартів обліку основних засобів;
- охарактеризувати нормативну базу функціонування основних засобів та основні оцінки їх методики на підприємстві;
- класифікувати основні засоби, їх оцінку та основні методи нарахування амортизації;
- надати загальну характеристику підприємства;
- визначити організацію документального оформлення стану та руху основних засобів на СФГ «Плаксієнко С. З»;
- оцінити аудит операцій пов'язаних з обліком основних засобів на СФГ «Плаксієнко С. З»;
- дослідити автоматизований облік основних засобів;
- запропонувати шляхи вдосконалення обліку основних засобів на підприємстві;
- провести аналіз сільськогосподарської галузі;
- здійснити аналіз динаміки, складу і структури основних засобів підприємства;

- оцінити ефективність використання основних засобів;
- побудувати регресійно-кореляційну модель рівня віддачі основних засобів.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є обліково-аналітичні питання використання основних засобів на підприємстві СФГ «Плаксієнко С.З».

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту на підприємстві СФГ «Плаксієнко С.З».

Методи дослідження. У роботі використані методи, такі як: аналіз та синтез (для розкриття теоретичних аспектів обліку основних засобів), історичний (при вивченні походження категорії «основні засоби»), спостереження (для визначення стану обліку основних засобів на досліджуваному підприємстві), класифікації (при дослідженні питання класифікації основних засобів), табличний (для відображення аналітичної інформації), узагальнення (при формуванні висновків на основі даних дослідження), регресійно-кореляційний аналіз (для здійснення оцінки міри впливу на досліджуваний результативний показник найбільш суттєвих факторів).

Інформаційною базою дослідження стали: закони України та інші нормативні документи, , складові частини журналу, електронні ресурси, тези доповідей у матеріалах конференцій. Також використовувалися робочі документи СФГ «Плаксієнко С.З», а саме: річна фінансова звітність, наказ про облікову політику, первинна документація, що стосується обліку основних засобів, інвентаризаційний опис та інші документи обліку.

Публікація та апробація результатів дослідження. Проблеми висвітлені у роботі було висвітлено у таких публікаціях автора:

1. Зачепа Я.О. Основні відмінності П(С)БО 7 «Основні засоби» та М(С)БО 16 «Основні засоби» та їх вплив на організацію обліку. *Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації*. Тези доповідей VI міжнародної студентської науково-практичної інтернет конференції, Одеса. 2020. С.20-23

2. Зачепа Я.О. Аналіз впливу екстенсивних та інтенсивних факторів на ефективність використання основних засобів. *Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації*. Тези доповідей VI міжнародної студентської науково-практичної інтернет конференції, Одеса. 2020. С.228-230

3. Зачепа Я.О. Аналіз ефективності використання основного капіталу на СФГ «Плаксієнко С.З». *Збірник науково-практичних статей*. Одеський національний економічний університет. Факультет менеджменту, обліку та інформаційних технологій (кафедра економічного аналізу). Одеса: ПЦ «Белка». 2020. 413 с.

4. Зачепа Я.О. Аналіз ймовірності банкрутства на СФГ «Плаксієнко С.З». *Збірник науково-практичних статей*. Одеський національний економічний університет. Факультет менеджменту, обліку та інформаційних технологій (кафедра економічного аналізу). Одеса: ПЦ «Белка». 2020. 413 с.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (60 найменувань) та -ти додатків. Загальний обсяг роботи становить 93 сторінок. Основний зміст викладено на 84 сторінках. Робота містить 25 таблиць, 22 рисунки.

ВИСНОВКИ

Однією з умов ефективного функціонування підприємств в умовах ринкової економіки є їх забезпеченість основними засобами, оскільки саме основні засоби є тією рушійною силою, за допомогою якої починає працювати підприємство, а в подальшому розширювати свою діяльність.

Згідно Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік).

Необхідно відмітити, що більша частина науковців при розкритті змісту поняття «основні засоби» обов'язковим критерієм визнання об'єкту основних засобів вважають строк їх корисного використання, який може бути понад одного року або операційного циклу, якщо він більше року. Погоджуємося з цією позицією, адже підприємство набуває основний засіб з метою його тривалої експлуатації під час господарської діяльності.

У бухгалтерському обліку вироблено досить чіткі критерії для визначення об'єктів, що підлягають амортизації. Це об'єкти (активи), що мають очікуваний строк корисного використання понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік). Такі об'єкти підлягають амортизації. Об'єкти (активи), що мають строк корисного використання не більше одного року, амортизації не підлягають і незалежно від вартості відносяться на витрати одразу під час їх передачі в експлуатацію.

Проведене дослідження бухгалтерського обліку основних засобів відповідно до національних і міжнародних стандартів, показало що між ними існують суттєві відмінності. Незважаючи що з огляду на те, що національні облікові стандарти розроблені з урахуванням вимог міжнародних

стандартів, П(с)БО 7 «Основні засоби» має ряд спільних положень з М(С)БО 16 «Основні засоби». Відмінні риси між П(С)БО та М(С)БО можна пояснити тим, що у П(С)БО 7 враховуються національні особливості ведення бухгалтерського обліку основних засобів, а М(С)БО 16 має рекомендаційний характер.

На СФГ «Плаксієнко С.З» бухгалтерський облік організовують відповідно до основних положень Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (із змінами і доповненнями), Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку, інших методичних та інструктивних матеріалів, які відповідно до прийнятих у міжнародній практиці принципів та стандартів регулюють правові засади методології та організації бухгалтерського обліку. Згідно вказаних законодавчих і методичних положень в СФГ «Плаксієнко С.З» побудовано облікову політику.

Для обліку й узагальнення інформації про наявність та рух власних або отриманих на умовах фінансової оренди об'єктів і орендованих цілісних майнових комплексів, які віднесені до складу основних засобів, а також об'єктів інвестиційної нерухомості призначено рахунок 10 «Основні засоби».

Облік руху основних засобів на підприємстві СФГ «Плаксієнко С.З.» оформлюється первинними документами що визначені наказом Мінстату України від 29.12.95р. №352.

Порядок відображення надходження основних засобів у бухгалтерському обліку та формування їх первісної вартості залежить від того, яким чином і на яких умовах вони придбані. Застосування різних видів вартості при оцінці основних засобів, що надходять на підприємство, зумовлено можливими різноманітними шляхами надходження основних засобів .

Приймаючи рішення про списання основних засобів, підприємство виходить з того, що активи, які належать до основних засобів, неможливо

або економічно недоцільно відновлювати, а також, якщо об'єкт не може бути реалізований або переданий іншим суб'єктам підприємницької діяльності.

До вибуття об'єкта основних засобів застосовуються критерії Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затвердженого від 29.11.99 №290, для визначення доходу.

На СФГ «Плаксієнко С.З» ведення складського господарства та збереження основних засобів контролюється інвентаризацією, відповідно до вимог Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. Інвентаризація на підприємстві проводиться лише один раз на рік перед складанням річної бухгалтерської звітності, станом на 1 листопада.

Також, нещодавно на підприємстві було створено службу внутрішнього аудиту, яка є однією з найважливіших складових системи управління підприємством. Створення служби внутрішнього аудиту при умові ефективного функціонування дозволить відповідним чином проводити оцінку результатів роботи окремих підрозділів та працівників.

Для удосконалення ведення обліку на досліджуваному підприємстві можна порекомендувати: додатково використовувати виробничий метод нарахування амортизації для вантажних автомобілів, так як знос цих основних засобів залежить від інтенсивності використання, так як вони здійснюють визначений обсяг перевезень; запровадити застосування прискорених методів амортизації для об'єктів основних засобів, які швидко морально застарівають, або у міру старіння яких значно збільшуються витрати на їх ремонт та технічне обслуговування; змінити та доповнити застарілі типові форми первинних документів на підприємстві відповідно до сучасних вимог (затверджені Наказом № 818 від 13.09.2016 № 818) і галузевих особливостей, тобто доповнюватися необхідними елементами; внести зміни до облікової політики підприємства, шляхом розкриття таких аспектів організації обліку основних засобів., як визначення ліквідаційної вартості основних засобів., висвітлення витрат по утриманню основних

засобів., їх ремонту та модернізації; розробити та запровадити раціональну схему документообігу, що дозволила б своєчасно виконувати поставлені завдання при мінімальних витратах трудових, матеріальних та фінансових ресурсів; проводити переоцінку основних засобів не рідше одного разу на рік для основних засобів, що зазнають значних, але не постійних змін справедливої вартості; вести облік за допомогою більш оновленого програмного продукту «1С Підприємство 8.3», який дозволяє повністю автоматизувати процес виписування первинної документації разом з веденням реєстру документів.

Аналіз складу, структури та динаміки активів і пасивів СФГ «Плаксієнко С.З» показує, що в цілому майно підприємства у 2019 році збільшилось на 688 тис. грн в порівнянні з 2018 р. і на 1593 тис. грн. у 2017 р.

Аналіз наявності, складу та структури основних засобів на СФГ «Плаксієнко С.З» показав, що протягом аналізованого періоду відбулося їх збільшення на 977 тис.грн. Такі зміни відбулися в основному, через збільшення вартості транспортних засобів. Так у 2019 році їх вартість становила 1067 тис. грн.,і становила 18,91 % у структурі основних засобів. У абсолютному значенні їх вартість на 1062 тис.грн. більше, ніж у 2018 році.

Аналіз даних таблиці показав, що процес оновлення основних засобів у звітному році порівняно з попереднім роком став швидшим, що підтверджується позитивною динамікою коефіцієнта оновлення (цей коефіцієнт протягом зріс на 0,181 проти 2017 року і на 0,164 проти 2018 року). Аналіз даних показав, що обсяг реалізації продукції на підприємстві протягом досліджуваного періоду збільшився на 1267 тис.грн. Досягнуте збільшення цього результативного показника господарської діяльності підприємства обумовлене позитивною дією на нього таких факторів, як зміна питомої ваги активної частини основних засобів у середньорічній вартості основних виробничих фондів та віддача активної частини фондів.

Аналіз розрахунку впливу факторів на зміну рентабельності основного капіталу показав, що рентабельність основного капіталу підприємства за

аналізований період зменшилась і становить 21,99 % у 2019 році проти 51,99% у 2018 р. Зазначимо, що резервом зростання обсягу виробництва продукції за рахунок більш ефективного використання основних засобів на підприємстві є питома вага активної частини основних засобів. Таким чином, підприємство має змогу збільшити обсяг реалізації на 2081 тис. грн. за рахунок доведення питомої активної частини фондів до рівня попереднього року. Отже, ефективне використання основних засобів є визначальною характеристикою діяльності підприємства. Розрахунок показників, необхідних для здійснення аналізу ефективного використання основних засобів, є важливим також для управлінського обліку на підприємстві і при плануванні виробничої діяльності, оскільки планування обсягів виробництва та реалізації продукції неможливе без урахування виробничих потужностей підприємства, рівня їх завантаження та використання.

Таким чином після проведеного аналізу, підприємству СФГ «Плаксієнко С.З» рекомендовано: аналізувати тенденції зміни складу основних засобів, виконання плану за їх рівнем, розраховувати вплив факторів на їх приріст, визначити показники, що характеризують ефективність використання цього виду активів, результативність і раціональність діяльності; збільшувати питому вагу активної частини основних засобів за допомогою періодичного проведення поточного і капітального ремонту активної частини основних засобів і здійснювати їх модернізацію; впроваджувати заходи НТП, щодо вдосконалення технологій і організації виробництва; забезпечувати збереження даного виду майна і запобігання фактів крадіжок, недостач, псування, втрат, для чого на підприємстві необхідно створити належні умови зберігання основних засобів у виробничих підрозділах і на об'єктах господарювання; оновлювати основні засоби, що дозволить підвищити технічний рівень основних засобів, що є найважливішим резервом зростання віддачі; усунути причини незбалансованої роботи підприємства, що призводить до неповного використання устаткування в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аграрна економіка України: сектор зростання навіть у кризові часи. URL:<http://www.d-u-forum.de/uk/agrarwirtschaft/> (дата звернення: 15.09.2020)
2. Актуальна класифікація основних засобів. URL: <https://zkg.ua/aktualna-klassifikatsiya-osnovnyh-zasobiv-ta-inshyh-neoborotnyh-aktyviv-u-potochnomu-rotsi/> (дата звернення: 21.07.2020)
3. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2017. 592 с.
4. Бондар О.В. До питання оцінки основних засобів підприємства в бухгалтерському обліку. *Бухгалтерський облік та аудит*. 2015. № 3.
5. Борисов А.Б. Большой экономический словарь. М.: Книжный мир, 1999. 894 с.,
6. Бурова О. М., Волошина В. В. Базові аспекти організації обліку основних засобів в інформаційному середовищі. *Науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету*. 2013. № 4 (32). С. 73 – 77.
7. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський словник. Житомир ПП «Рута». 2001. 224 с.
8. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік :підручник. Житомир: ПП «Рута».Шосте видання. 2005. 210-238 с.
9. Власюк Г.В., Зиміна О.І. Шляхи вдосконалення основних засобів. *Держава та регіони*. 2008. №4. С. 32-36.
10. Волкова Н. А. Дослідження бізнес-процесів підприємств АПК . Н. А. Волкова . Теоретико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємстві : монографія. Одеса: ППЦ «Белка», 2019. С. 54-62.
11. Волкова Н. А., Подвальна Н.Е, Семенова К.Д. Економічний аналіз: навчальний посіб. Одеса: ППЦ «Белка».2020. 240 с.

12. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. та ін. Теоретико-методичні засади дослідження бізнес-процесів у підприємстві: монографія. Одеса: ППЦ «Белка». 2019. 169 с
13. Волкова Н.А. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса. ОНЕУ. 2015. 312 с
14. Герасименко С.С., Єпіфанов А.О. Бухгалтерський облік: актуальні проблеми та рішення. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. 162с.
15. Гречко С.М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування . *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2017. № 3(21). Ч. 2. С. 23
16. Дем'яненко М. Я. Проблеми амортизації в аграрному секторі АПК (обліково-фінансовий аспект): монографія. К. : ННЦ ІАЕ, 2006. 178 с.
17. Домбровська Н. Р. Економічна сутність основних засобів та їх класифікація . *Економічні науки*. 2012. Вип. 9 (1). С. 340-349.
18. Економіка, фінанси, менеджмент. *Актуальні питання науки і практики*. Київ. 2017. № 4
19. Зачепа Я.О. Основні відмінності П(С)БО 7 «Основні засоби» та М(С)БО 16 «Основні засоби» та їх вплив на організацію обліку. *Напрями розвитку обліку, контролю та економічного аналізу в умовах глобалізації*. Тези доповідей VI міжнародної студентської науково-практичної інтернет конференції, Одеса. 2020. С.20-23
20. Зварич Л.В, Слободяник Ю.Б. Внутрішній аудит: навчальне видання. Суми: Видавництво «Фабрика друку», 2018. 247 с.
21. Івченко Л.В. Вплив методів нарахування амортизації на фінансовий результат підприємства . *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Випуск. 15. С. 141-145.
22. Кафка С. М. Основні засоби: класифікація для цілей обліку. *Вісник ЖДГУ*. 2013. Вип. 1. С. 87—92

23. Кірей О.С. Особливості оцінки необоротних активів . *Економічний аналіз*. Тернопіль. 2012. Вип. 10. С. 419-423.
24. Кононова І. В., Бакум А. О. Особливості обліку та аудиту основних засобів згідно з міжнародними стандартами. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. № 6. С. 19–23.
25. Кубик В. Д. Проблеми відображення основних засобів підприємства в системі національних та міжнародних стандартів обліку. *Сучасні технології управління підприємством та можливості використання інформаційних систем: стан, проблеми, перспективи*: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції. Одеса. 2014. С. 136-137.
26. Кубик В. Д. Основні засоби підприємства в системі національного та міжнародного обліку: проблеми та шляхи вирішення. Тези доповідей Міжнародної науково-практичної конференції: *Перспективи розвитку обліку, контролю та аналізу у контексті євроінтеграції*. Одеса: ОНЕУ, 2014. С. 35-38.
27. Кузнецов В., Михайленко О. Великий словник бухгалтера. Х.: Фактор, 2005. 532 с.
28. Кузьменко О. Сутність виробничих запасів та їх класифікація. *Фінанси, облік і аудит: Збірник наукових праць*. 2015. №12. С. 259-267.
29. Кундря-Висоцька О. П. Бухгалтерський фінансовий облік : навч. посібник . Київ : УБС НБУ. 2012. 399 с.
30. Лемішевський В.І., Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні: навч. посібник. Львів: Національний університет “Львівська політехніка”, “Інтелект-Захід”. 2007. 1200 с.
31. Матюха М. М. Проблеми автоматизації обліку основних засобів. *Вчені записки університету "КРОК"*. Серія : Економіка. 2015. № 13. С. 23-30.
32. Методи нарахування амортизації. URL:
<https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/1060-metodi-naraxuvannya-amortizacz.html> (дата звернення 25.09.2020)

- 33.Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.09.03 р. 561.*Все про бухгалтерський облік.*2017. №69.С.3-12.(19)
- 34.Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби». URL:<http://vobu.ua/ukr/documents/item/msbo-16-osnovni-zasoby> (дата звернення: 05.10.2020).
- 35.Муріна Т.С. Шляхи ефективності використання основних засобів на промисловому підприємстві.*Держава та регіони.* 2017. №6. С.387-390.
- 36.Назаренко І. Г. З чого починається облік . *Все про бухгалтерський облік.* 2015.№ 44.С. 31-34.
- 37.Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27.04.2000 р. № 92. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення 15.09.2020).
- 38.Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 року № 73. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.(дата звернення 10.02.2019).
- 39.Немченко В. В. Практичний курс внутрішнього аудиту:підручник. К.: Центр учбової літератури. 2008. 240 с.
- 40.Облік основних засобів. URL : <https://www.buhoblik.org.ua/uchet/uchet-osnovnyx-sredstv/369-rahunok-10.html>
- 41.Облік руху основних засобів: URL:<http://bses.in.ua/journals/2017/pdf>
- 42.Панасенко А.П. Проблеми основних засобів у бухгалтерському обліку. *Держава та регіони.* 2018. №3. С.407-410.
- 43.План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року № 291. URL:

- <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>. (дата звернення :10.02.2020) .
- 44.Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 року № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 13-17. С.112.
- 45.Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. №92. URL:<https://zakon.help/law/92/> (дата звернення: 05.04.2020).
- 46.Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 року № 996-XIV.*Відомості Верховної Ради України*. 1999. N 40. С.365
- 47.Сагайдак Р. А. Організація внутрішнього аудиту і оцінка його ефективності сільськогосподарських підприємств. Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал.URL:<http://magazine.faaf.org.ua/content.view> (дата звернення:16.10.2020)
- 48.Семенець М.В. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємствах України. URL : <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=38794>. (дата звернення 15.10.2020)
- 49.Сердюк В.Н. Бухгалтерський облік: навч.посіб. Донецьк: ДонНУ, 2009. 595 с.
- 50.Следь О.М. Удосконалення системи показників оцінки оновлення основних засобів виробництва . Тернопіль : ТНЕУ, 2013. С. 203–210.
- 51.Стан галузей рослинництва та тваринництва у 2015-2020 роках. URL: <https://agropolit.com/spetsproekty/736-stan-galuzi-roslinnitstva-ta-tvarinnitstva-2015-2020-roki> (дата звернення: 10.10.2020)
- 52.Старицький Т.М. Оцінка структури і ефективності використання основних засобів. *Наукові записки ТДПУ ім. В. Гнатюка*. Серія: економіка,.2015. № 10. С. 227-229.
- 53.Ступницька Т.М. Аналіз факторів, що впливають на зміну рентабельності основного капіталу. *АТП*. 2017. № 3(19) . с.21-23.

- 54.Сук Л.К. Фінансовий облік : навч. посіб. К.:Київ. 2012. 647 с.,
- 55.Трачова Д.М. Формування окремих елементів амортизаційної політики підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Випуск 14. С. 1006-1009.
- 56.Філозоф О. В. Організація процесу внутрішнього аудиту на підприємстві. *Міжнародний збірник наукових праць*.2009 .№1. С. 28-32.
- 57.Шило В.П. Судово-бухгалтерська експертиза : підручник . К. : Кондор–Видавництво, 2013.543
- 58.Шипунова О.В. Основні аспекти організації обліку необоротних активів у середовищі комп'ютерних інформаційних систем. *Збірник наукових праць*. 2010. № 28. с. 187–195.
- 59.Шкуліпа Л.В. Аналіз методології обліку основних засобів за МСБО 16 “Основні засоби”та П(С)БО 7 «Основні засоби»: теорія і практика. *Науковий вісник Національної Академії статистики, обліку та аудиту*. 2018. Вип. № 4. ст.102-110